

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta

Autor práce: **Smyčková Barbora**

Název práce: **Vtip jako projev kolektivní paměti: Propojení klasických teorií Maurice Halbwachse a Sigmunda Freuda**

Autor posudku: Jiří Šubrt

Návrh klasifikace práce: **dobře**

Základní charakteristika práce.

Jedná se o bakalářskou práci teoretické povahy, založenou na pokusu o propojení Halbwachsovy koncepce kolektivní paměti a Freudova psychoanalytického přístupu k problematice vtipu.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Dalo by se soudit, že cíl práce je formulován v samotném jejím názvu. Pokud bychom tento předpoklad přijali, pak musíme konstatovat, že cíl práce nebyl adekvátně „zaměřen“, a to vedlo k tomu, že práci chybí jasný a přesvědčivý závěr. V předloženém textu se dočteme poměrně dost o Halbwachsovi a jeho konceptu kolektivní paměti (i když v principu nic, co by už nebylo v domácí literatuře dostatečně popsáno); něco málo se dozvíme o Freudovi (ovšem mnohem méně systematickým a přesvědčivým způsobem, než byl sestaven předchozí výklad o Halbwachsovi); velice málo se dočteme o sociologické problematice vtipu (resp. humoru). Práce v úvodu slibuje originální pohled založený na propojení Halbwachsových myšlenek s Freudovými. Ani jedno, ani druhé (ani originalitu, ani skutečné propojení myšlenek dvou autorů) jsem v práci nenašel. O vtipu a humoru se v textu píše jen velmi málo.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženu metodu a postup řešení?

Domnívám se, že problém práce je právě v metodologickém přístupu. Autorka vyšla z jednoduchého předpokladu, že nejprve napíše něco o Halbwachsovi, pak k tomu přilepí něco o Freudovi, a nakonec zavěsí pár slov závěru. Myslím, že první věc, o kterou se měla zajímat, je, co to je vtip (humor) ze sociologického hlediska, jak je možné ho z odborného pohledu charakterizovat a vysvětlit, a pak teprve zkoumat, jaký je vztah sociologického chápání vtipu (humoru) ke koncepcím Halbwachse a Freuda.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Empirická složka v práci úplně chybí. To samozřejmě nemusí u teoretické práce vadit. Na druhou stranu, pokud by autorka při promyšlení problémů pracovala s nějakým empirickým příkladem, možná by si lépe uvědomila nedostatečnost svého přístupu.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

V některých částech je výklad dost přehledný (první část práce týkající se Halbwachse), v některých naopak méně (druhá část).

Jedno z úskalí plánovaného pokusu o propojení dvou koncepcí vidím v tom, že Halbwachse preferuje kolektivistický přístup, který se hlásí k durkheimovskému kolektivnímu vědomí, zatímco Freud přistupuje z problému nevědomí výhradně z individualistických (nikoli kolektivistických) pozic. Koncept „kolektivního nevědomí“ nejdeme nikoli u Freuda, nýbrž u C. G. Junga.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhléd autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Jak bylo v předchozím textu naznačeno, práce podle mého soudu „míjí“ deklarovaný cíl. Má být analýza zaměřena na sociologický přístup k problematice vtipu, ale toto „ústřední“ téma se v předloženém výkladu stává téměř něčím okrajovým.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Vzhledem k tomu, jak byla práce od začátku koncipována, se nelze divit, že závěry nejsou ani objevné, ani přesvědčivé. Téměř by se dalo říci, že závěry v práci chybí.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Většinu formálních požadavků práce splňuje. V jednom bodě nicméně zaslouží výtku. Ta se týká odkazů na literaturu. U většiny z nich je u jména autora v závorce uvedený pouze rok vydání, ale chybí odkazy na konkrétní stránky, na které se příslušná pasáž textu odvolává.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Počet literárních pramenů je v zásadě dostatečný. To, co ale v literatuře a především v textu samém chybí, jsou odkazy na odborné – především sociologické – práce věnované vtipu a humoru.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Bez připomínek.

Další poznámky

Předpokládal bych, že četba práce o problematice vtipu by mohla být poněkud veselejší.

Celkové hodnocení práce

Dobře.

Otázky a náměty k obhajobě

1. Jak by bylo možné teoreticky vymezit či definovat, co to je vtip.
2. Vysvětlíte, co nového k objasnění takto vymezeného pojmu přináší syntéza myšlenek Halbwachse a Freuda.

Datum: 3. 6. 2015

Podpis: Jiří Šubrt